

til en regional aftale om forbud imod udkastning i havet af skadelige stoffer fra skibe og flyvere. Det understregedes, at de deltagende lande var indstillede på at forpligte sig til at anvende aftalens principper også udenfor det havområde, aftalen omfattede. Endelig udtryktes der støtte til en anbefaling fra en særlig FN-arbejdsgruppe for havforurening, der var samlet i Ottawa i november 1971, om at stater skulle forpligte sig til at forebygge og kontrollere virksomhed indenfor deres nationale jurisdiktion til skade for havmiljøet.

De øvrige vestlige lande, der deltog i debatten gav ligeledes udtryk for en positiv holdning til Stockholm-konferencen og til internationale bestræbelser på at løse miljøproblemerne.

Så godt som alle østlandene fremhævede den vægt, de tillagde østtysk deltagelse i konferencen. Flere af disse lande udtalte desuden, at miljøproblemerne i vid udstrækning var en følge af den kapitalistiske samfundsform og derfor burde ses i en politisk sammenhæng.

IV. Resolutionerne.

1. Brasilien fremlagde på en række udviklingslandes vegne et omfangsrigt resolutionsforslag om sammenhængen mellem økonomisk udvikling og miljøproblemerne. Forslaget var baseret på de af Brasilien under den forudgående debat fremførte principielle synspunkter, der på forskellig måde kom til udtryk i en række af forslagets paragraffer.

De vestlige lande fandt, at resolutionsforslagets vedtagelse ville være uheldig, idet dette ville kunne medvirke til at ændre sigtet med konferencen, således at hovedvægten blev lagt på udviklingslandenes miljøproblemer set udfra Brasiliens synsvinkel, som de vestlige lande fandt var fundamentalt forkert.

Storbritannien fremlagde en række ændringsforslag, der sigtede imod at bringe resolutionsforslaget nærmere til de vestlige synspunkter. Danmark og så godt som alle andre vestlige lande stemte for alle disse forslag, der imidlertid blev nedstemt. Sverige, der af hensyn til sit værtskab ønskede at forholde sig så neutralt som muligt, afstod i flere tilfælde.

En del af enkeltparagrafferne blev herefter sat til særafstemning, hvorunder vestlandene i de fleste tilfælde stemte imod eller afstod. Alle paragrafferne blev imidlertid vedtaget.

Resolutionsforslaget som helhed blev vedtaget med 62 stemmer for, 4 imod (Australien, Belgien, Storbritannien og USA) og 31 afståelser (de øvrige vestlige lande og enkelte udviklingslande).

Mange vestlige lande herunder de nordiske havde egentlig været mest tilbøjelige til at stemme imod, men besluttede sig alligevel til at afstå for at undgå at øge tendensen til konfrontation med udviklingslandene om miljøproblemerne.

Resolutionen blev bekræftet i plenarforsamlingen den 20. december 1971 med 85 stemmer for, 2 imod (Storbritannien og USA) og 34 afståelser (resten af de vestlige lande, de østeuropæiske lande samt Ghana, Liberia, Malawi, Malta og Singapore). (Res. 2849 (XXVI)).

2. Sverige fremlagde på vegne af de nordiske lande, Canada, Japan og nogle udviklingslande et resolutionsforslag af proceduremæssig karakter, der omhandlede konferencens tilrettelæggelse. Der blev ikke i forslaget taget stilling til spørgsmålet om, hvilke lande der skulle indbydes til konferencen, idet dette forudsattes løst i en særlig resolution, efter at der var opnået enighed mellem stormagterne om, hvorledes Østtysklandsproblemet i denne forbindelse skulle løses.

Storbritannien fremlagde imidlertid med Belgien, Frankrig, New Zealand og USA og nogle udviklingslande som medforslagsstillere et forslag om indføjelse af en ny paragraf i teksten indeholdende den såkaldte Wienerformular, hvorefter lande, der var medlemmer af FN, særorganisationerne og IAEA skulle indbydes til konferencen. I forbindelse med fremlæggelsen understregede de vestlige stormagter, at de også efter vedtagelsen af dette forslag ville være rede til at drøfte spørgsmålet om østtysk deltagelse med henblik på at nå frem til en løsning, der kunne vinde almindelig tilslutning. Iøvrigt havde de allerede erklæret at ville acceptere østtysk ekspertdeltagelse i konferencen, hvilket ville tilgodese alle saglige hensyn. (Denne tanke var blevet afvist af Sovjetunionen, der under de forudgående